

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura NIK w Szczecinie

LSZ.410.001.01.2020

Tomasz Hinc
Wojewoda Zachodniopomorski
Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki
w Szczecinie
ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/32 - województwo zachodniopomorskie.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Hinc, Wojewoda Zachodniopomorski ¹ , od 5.03.2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anna Dejk-Chojnacka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/12/2010 z 13.01.2020 r. 2. Bogusław Wójcik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/13/2020 z 13.01.2020 r. 3. Artur Matejko, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/45/2020 z 4.02.2020 r. 4. Adam Milczarek, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/14/2020 z 13.01.2020 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-10)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2019, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/32 - województwo zachodniopomorskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa.
Zakres kontroli	<p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań, – nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, w tym:<ol style="list-style-type: none"> a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek, b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/32-województwo zachodniopomorskie. <p>Ponadto celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2019 r. Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie⁴, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p>

¹ Dalej: Wojewoda.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.; dalej: ufp.

⁴ Dalej: Urząd lub ZUW.

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Przeprowadzono także analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy wykonania planu dochodów,
- szczegółowej kontroli prawidłowości i terminowości ustalenia wybranych należności oraz windykacji zaległości,
- analizy stanu należności pozostałych do zapłaty,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 85/32 w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 85/32 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analizy stanu zobowiązań,
- szczegółowej kontroli wybranych zapisów i dokumentów księgowych,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/32 - województwo zachodniopomorskie.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/32 - województwo zachodniopomorskie wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2019 r. Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Szczecinie, wykorzystania dotacji z budżetu państwa przez Gminę Bobolice i Miasto Kołobrzeg oraz z budżetu środków europejskich przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie.

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/32-województwo zachodniopomorskie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że dysponent części prawidłowo monitorował przebieg prowadzonych postępowań egzekucyjnych i odwoławczych. Należności wymierzane były w wysokości określonej w przepisach prawa, decyzjach lub umowach. Właściwie udzielano ulg w spłacie należności. Wojewoda nie podjął jednak czynności egzekucyjnych wobec dwóch (z 20 badanych) dłużników, mimo że nie uregulowali oni w terminie rat należności.

Wyniki kontroli 46,3% zrealizowanych wydatków budżetu państwa wykazały, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele i efekty rzeczowe określone w układzie zadaniowym wydatków.

Środki z czterech badanych rezerw celowych zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem. Środki z rezerwy ogólnej budżetu państwa wykorzystano w 3,2%, a 85,8% zablokowano z uwagi na brak możliwości ich wydatkowania do końca 2019 r. Wydatki na wybrane dotacje (49% ogółu) były przekazywane w terminach i kwotach umożliwiających osiągnięcie przez dotowanych zakładanych celów. Beneficjenci przedkładali Wojewodzie terminowo rozliczenia z ich wykorzystania, za wyjątkiem czterech powiatów w zakresie dotacji na wykonywanie zadań w ramach kwalifikacji wojskowej.

Wojewoda podjął decyzję o zablokowaniu planowanych wydatków w wysokości 695,7 tys. zł dopiero z końcem 2019 r., mimo że okoliczności uzasadniające jej podjęcie wystąpiły przynajmniej dwa i pół miesiąca wcześniej. Nie zablokował ponadto części planowanych wydatków w kwocie 1 506,8 tys. zł, mimo posiadania informacji o nadmiarze środków.

NIK pozytywnie zaopiniowała sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/32 na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach ZUW były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Kwoty należności w łącznej wysokości 90 tys. zł, wykazane w sprawozdaniu Rb-27 Urzędu oraz Rb-N Urzędu były zgodne z ewidencją księgową, ale nie oddawały rzeczywistego stanu zaległości netto i należności wymagalnych, z uwagi na fakt, że nie mogły być jeszcze egzekwowane.

Ujawnione w toku kontroli NIK nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu, z uwagi na przyjęty próg istotności⁶, na realizację budżetu w części 85/32.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane w części 85/32 dochody wyniosły 145 030 tys. zł i były wyższe o 32,6% od kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2019⁸. Wyższa realizacja

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej, stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Ustawa budżetowa z dnia 16 stycznia 2019 r. (Dz. U. poz. 198); dalej: ustawa budżetowa.

wynikała głównie z: większej liczby decyzji o nałożeniu kar pieniężnych w związku z zaleceniem pobierania próbek do badań laboratoryjnych w kontrolach granicznych; większej liczby kontroli, badań i ocen laboratoryjnych materiału siewnego; nieplanowanych wpływów z tytułu odszkodowań za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego; wyższych dochodów uzyskanych z gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa; większych wpływów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności; wzrostu wpływów z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne wynikające z większej liczby obcokrajowców ubiegających się o pracę na terenie RP; wyższej ściągłości należności z tytułu grzywien w celu przymuszenia, kar pieniężnych za: obrót dopalaczami i rozpoczęcie działalności bez zgłoszeń; wzrostu wpłat związanych z wnioskami o wydanie cudzoziemcom zezwolenia na pracę sezonową oraz wpłat od dłużników alimentacyjnych. W porównaniu do 2018 r. wykonane dochody były wyższe o 6%.

(akta kontroli str. 11-23, 1163-1180, 2000-2013)

Na koniec 2019 r. w części 85/32 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 890 730,1 tys. zł. Dotyczyły one głównie wypłaconych świadczeń w ramach funduszu alimentacyjnego, grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz nieterminowych płatności z tytułu wieczystego użytkowania, dzierżawy, najmu nieruchomości Skarbu Państwa. Zaległości według stanu na 31.12.2019 r. wyniosły 883 995,1 tys. zł i były wyższe o 6,3% od zaległości na koniec 2018 r. Wzrost wynikał m.in. z: nieterminowego regulowania przez dłużników grzywien w celu przymuszenia (trudności w egzekwowaniu należności za nieszczepienie dzieci.); nieregulowania obligatoryjnych płatności; wzrostu liczby wystawionych decyzji dotyczących kar i grzywien nałożonych przez inspekcję sanitarną, dochodzonych w trybie postępowań egzekucyjnych; wyegzekwowania od dłużników alimentacyjnych kwot znacznie niższych od wypłaconych z budżetu państwa świadczeń osobom uprawnionym.

(akta kontroli str. 26-30, 1163-1180, 2000-2013)

Badanie 16 z 20 wybranych pozycji należności wymagalnych Urzędu, zaewidencjonowanych w pięciu działach klasyfikacji budżetowej⁹ na sumę 389 tys. zł (tj. 6,6% należności przypisanych w 2019 r.), nie wykazało nieprawidłowości w zakresie podejmowania działań windykacyjnych i egzekucyjnych oraz bieżącego monitorowania stanu trwających postępowań egzekucyjnych i odwoławczych. W dwóch przypadkach należności wykazywane przez ZUW jako wymagalne, nie spełniały kryteriów wymagalności, a w dwóch kolejnych nie zostały podjęte czynności windykacyjne.

(akta kontroli str. 31, 90-269, 475-480)

W celu zmniejszenia kwoty zaległości, w tym w ramach sprawowanego nadzoru przez dysponenta części 85/32, m.in. wszczynano postępowania egzekucyjne, wystawiano wezwania do zapłaty i tytuły wykonawcze, zgłaszano wierzytelności do masy upadłości, monitorowano stan rozrachunków z tytułu dochodów budżetowych, a także występowano na drogę postępowania sądowego.

(akta kontroli str. 56-61, 65-67, 82-87, 90-269)

Łączna kwota należności umorzonych przez Wojewodę w 2019 r. wyniosła 576,9 tys. zł, z czego 558,9 tys. zł (96,9%) dotyczyło dwóch należności przejętych 30.04.2012 r. od Delegatury Ministra Skarbu Państwa po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa, a 17,9 tys. zł (3,1%) trzech należności publicznoprawnych i dwóch

⁹ Tj.: 010 – Rolnictwo i łowiectwo, 710-Działalność usługowa, 750-Administracja publiczna, 851-Ochrona zdrowia, 900-Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

należności cywilnoprawnych. W 2019 r. Wojewoda podjął decyzję o rozłożeniu na raty należności 10 zobowiązanych¹⁰ na kwotę ogółem 374,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 270-273, 2238-2295)

Wojewoda ustalił procedury umarzania, odraczania i rozkładania na raty należności pieniężnych. Analiza 14 (z 15) decyzji administracyjnych (bez rozstrzygnięć odmownych) w sprawie udzielonych ulg wykazała, że postępowania prowadzone były zgodnie z obowiązującymi przepisami.

(dowód: akta kontroli str. 274-297)

Należności przedawnione wyniosły 1 305,1 tys. zł, z czego 695,9 tys. zł dotyczyło mandatów karnych, 203,7 tys. zł należności po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa oraz 405,5 tys. zł trzech kar budowlanych i dwóch kar za nieprawidłowe prowadzenie domów pomocy społecznej. Główną przesłanką do spisania należności było ich przedawnienie po upływie trzech lat (mandaty karne), trudna sytuacja materialna wnioskodawcy, bądź brak majątku pozwalającego na zaspokojenie należności (pozostałe przypadki).

(akta kontroli str. 270-272, 2238-2295)

Spisanie należności nieściągalnych nastąpiło zgodnie z wytycznymi określonymi w zarządzeniu Wojewody Zachodniopomorskiego nr 231/2019 z 9.10.2019 r., dotyczącym powołania Zespołu do spraw opiniowania rozstrzygnięć finansowych i realizacji należności Skarbu Państwa¹¹ oraz udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych o charakterze publicznoprawnym i cywilnoprawnym na wniosek lub z urzędu.

(akta kontroli str. 298-314, 2263-2295)

W ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 221-Należności z tytułu dochodów budżetowych (dział 750, rozdział 75011-Urzędy wojewódzkie, § 0690-Wpływy z różnych opłat) ujmowano ponadto należności z tytułu kosztów wydalenia cudzoziemców z terenu Rzeczypospolitej Polskiej, które stały się wymagalnymi w latach 2008-2010. Według stanu na 31.12.2019 r. kwota należności z tego tytułu wyniosła ogółem 269,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 122, 319, 341)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że *sprawa dotycząca umorzenia należności z tytułu kosztów wydalenia cudzoziemców z terenu Rzeczypospolitej Polskiej, które stały się wymagalnymi w latach 2008-2010 została przekazana pod obrady Zespołu (...), celem zaopiniowania i podjęcia decyzji co do dalszego kierunku postępowania. Z uwagi na skomplikowany charakter tych należności i konieczność zgłębienia wiedzy w tym obszarze, decyzja w sprawie przedmiotowych należności została wstrzymana do momentu pozyskania dodatkowych wyjaśnień. Niestety z uwagi na panującą w chwili obecnej sytuację epidemiologiczną, spotkania Zespołu zostały wstrzymane. (...) niezwłocznie po ustąpieniu stanu epidemii temat ten zostanie podjęty przez Zespół.*

(akta kontroli str. 2302, 2307)

Zrealizowany został wniosek z kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. (P/19/001), dotyczący urealnienia stanu należności z tytułu dochodów budżetowych. Salda siedmiu (z 15¹²) należności uznanych za nieściągalne na kwotę 1 033,7 tys. zł zostały wyksięgowane z ewidencji ZUW. W pozostałych przypadkach Zespół

¹⁰ Zobowiązania dotyczyły: dwóch kar budowlanych, czterech opłat legalizacyjnych, dwóch opłat z tytułu użytkowania wieczystego, kosztów postępowania przed Wojewódzką Komisją ds. orzekania o zdarzeniach medycznych, kosztów postępowania kasacyjnego.

¹¹ Dalej: Zespół.

¹² Na łączną kwotę 1 778,6 tys. zł.

przeprowadzał analizy mające na celu wydanie opinii w sprawie odpisania należności, bądź podjęcia działań w celu ponownej próby ich odzyskania.

(akta kontroli str. 315-316, 318-408, 2263-2299)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W wyniku analizy działań windykacyjnych wobec 20 dłużników, stwierdzono, że w dwóch sprawach Wojewoda nie podjął czynności egzekucyjnych, mimo że dłużnicy nie uregulowali w terminie rat należności (z tytułu kar budowlanych) na łączną kwotę 67 727 zł, z tego:

- dłużnik W. Cz.¹³ – raty nr 3 w wysokości 9 960 zł¹⁴ płatnej do 30.12.2018 r. i nr 4 w kwocie 10 255 zł płatnej do 30.12.2019 r.; zobowiązany uiszczył częściowo ratę nr 3, tj. 2.01.2019 r. – kwotę 3 500 zł, 23.04.2019 r. (po 114 dniach) – 1 500 zł; nie dokonał żadnych wpłat na poczet raty nr 4;
- dłużnicy D. i E. B.¹⁵ – raty nr 1 w kwocie 25 156 zł płatnej do 20.01.2017 r., nr 2 w kwocie 10 978 zł płatnej do 20.01.2018 r. oraz nr 3 w kwocie 11 378 zł płatnej do 20.01.2019 r.; zobowiązany uiszczył w częściach całą ratę nr 1, tj. 24.01.2017 r. (po czterech dniach - 15 000 zł, 22.02.2017 r. (po 33 dniach) - 10 100 zł, 4.05.2017 r. (po 104 dniach) - 56 zł oraz 20,40 zł koszty upomnień; 25.01.2018 r. (po trzech dniach) wpłacił ponadto 10 000 zł na poczet raty nr 2 oraz 31.05.2019 r. kwotę 11 000 zł zaliczoną na poczet raty nr 2 i częściowo raty nr 3.

(akta kontroli str. 139-201)

Według art. 259 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹⁶, w razie niedotrzymania terminu płatności odroczonego podatku lub zaległości podatkowej, bądź terminu płatności którejkolwiek z rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty zapłaty podatku lub zaległości podatkowej - w części dotyczącej raty niezapłaconej w terminie płatności.

Wojewoda wyjaśnił: (...) zasada sprawiedliwości (...) wymaga zróżnicowania w podejmowanej przez organy publiczne ocenie sytuacji poszczególnych dłużników. Przy rozpatrywaniu przesłanki interesu publicznego koniecznym jest (...) wzięcie pod uwagę (...) faktycznych skutków dla strony ściągania płatności w trybie egzekucji. Spłata rat przez W. Cz. była monitorowana. Zobowiązany pozostaje w zwłoce z zapłatą półtorej raty. (...) podjęcie działań zmierzających do egzekucji należności w postępowaniu egzekucyjnym i rezygnacja tym samym z ustalonego z zobowiązaniem „kompromisu” w postaci pozytywnej decyzji organu przyznającej ulgę w spłacie zobowiązania, również wymagało poddania ocenie, czy podatnik jest w stanie udźwignąć ciężar powstałych zaległości (...). Znając trudną sytuację rodzinną i zły stan zdrowia zobowiązanego, (...) mając na względzie terminową spłatę dwóch pierwszych rat, spłata kolejnych rat była monitorowana i podlegała rozliczeniu (...) postanowieniem o zaliczeniu wpłaty. Mając świadomość, że interes publiczny nie jest tylko interesem fiskalnym, organ (...) brał pod uwagę czy zapłata zobowiązania w egzekucji nie będzie stanowić nadmiernego obciążenia dla rodziny Cz. i nie spowoduje konieczności zapewnienia „podatnikowi” środków pomocy ze strony państwa (zasiłków, zapomogi, czy innej pomocy o charakterze socjalnym). (...) należność główna rozliczana postanowieniem o zaliczeniu wpłaty, obciążona nawet dodatkowymi odsetkami podatkowymi stanowiła zatem tańsze rozwiązanie

¹³ Decyzją Wojewody z 29.02.2016 r. kara w wysokości 75 tys. zł została rozłożona na dziewięć rat płatnych raz rocznie w terminach do 30 grudnia każdego roku.

¹⁴ Rata nr 3 wynosiła 10 255 zł; na jej poczet zaliczono nadpłatę w kwocie 295 zł uiszczoną w terminie płatności raty nr 2.

¹⁵ Decyzją Wojewody z 12.11.2015 r. kara w wysokości 100 tys. zł została rozłożona na 11 rat płatnych raz rocznie w terminach do 20 stycznia, począwszy od 20.01.2017 r.

¹⁶ Dz. U. z 2019 poz. 900, ze zm.; dalej: ordynacja podatkowa.

dla zobowiązanego, niż wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Równocześnie wdrożenie środków egzekucyjnych także po stronie wierzyciela, generowałoby wyższe koszty niż kontynuacja realizacji przyjętego harmonogramu spłat. (...) Spłata rat przez E. i D. B. była monitorowana. Zobowiązani pozostają w zwłoce z zapłatą ok. półtorej raty. (...) Organ wielokrotnie występował (...) z wezwaniem do zobowiązanych o zapłatę zaległości. Zobowiązani B. (...) dokonywali kolejnych wpłat, (...) a przedłużająca się zwłoka w spłacie dotyczyła jedynie nieznaczącej części raty (...), tj. w przypadku raty nr 1 to kwota 56 zł przy kwocie raty łącznej w wysokości 25 156 zł, (...), czy w przypadku raty nr 2 zapłata w kwocie 10 000 zł (wpłaconej 5 dni po terminie) przy ustalonej wartości raty na 10 978 zł. Znając trudną sytuację rodzinną, zły stan zdrowia B. i trudności związane z prowadzoną przez niego działalnością (...), monitorowano spłatę kolejnych rat rozliczając je (...) postanowieniami o zaliczeniu wpłaty.

(akta kontroli str. 2301-2306)

Określony w decyzji termin płatności raty należności minął. Zobowiązany wpłacił jedynie część raty, tym samym nie dotrzymał terminu płatności raty w rozumieniu art. 259 §1 ordynacji podatkowej. Skutkowało to powstaniem zaległości podatkowej w stosunku do tej raty w oparciu o przepisy art. 49 § 2 ordynacji podatkowej. Ponadto według art. 259 § 1 cyt. ustawy, na organie podatkowym ciążył obowiązek stwierdzenia wygaśnięcia decyzji w części dotyczącej raty niezapłaconej w terminie. Skutkiem powyższego było zaniechanie dochodzenia należności Skarbu Państwa na kwotę 67 727 zł.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane w zakresie dochodzenia należności. Dysponent części prawidłowo monitorował przebieg prowadzonych postępowań egzekucyjnych i odwoławczych. Objęte badaniem ulgi w spłacie należności udzielono zgodnie z przepisami. Stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na niepodjęciu czynności egzekucyjnych wobec dwóch zobowiązanych na łączną kwotę 67,7 tys. zł, nie wpłynęła na obniżenie oceny pozytywnej, z uwagi na jej niską istotność w odniesieniu do całości dochodów zrealizowanych w części 85/32.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Wydatki budżetu państwa w części 85/32 zostały zrealizowane w 2019 r. w kwocie 2 934 001,6 tys. zł, co stanowiło 98,2% planu po zmianach. W trakcie roku budżetowego plan wydatków został zwiększony łącznie per saldo o kwotę 770 861,9 tys. zł¹⁷, w tym o środki pochodzące z rezerw celowych budżetu państwa (per saldo o kwotę 375 425,9 tys. zł¹⁸), z rezerwy ogólnej (per saldo o kwotę 165,4 tys. zł¹⁹), z przeniesienia planowanych wydatków z części 42 - Sprawy wewnętrzne (2 303 tys. zł) oraz przyznane na zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci²⁰ (397 348,2 tys. zł). W porównaniu do roku 2018, wykonane wydatki były wyższe o 334 263,3 tys. zł

¹⁷ W wyniku blokady planowanych wydatków budżetowych określonych ustawą budżetową na 2019 r. dokonano zmniejszenia planu wydatków o kwotę 627,6 tys. zł. Na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, na rok 2019 (Dz. U. poz. 344), w związku z realizacją zapisów art. 30 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1479; dalej: ustawa o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska) zmniejszono planowane wydatki o kwotę 3 753 tys. zł.

¹⁸ Zwiększenia w kwocie – 378 832,8 tys. zł, zmniejszenia w kwocie – 3 406,9 tys. zł (w tym blokady w kwocie 1 874,3 tys. zł).

¹⁹ Zwiększenia w kwocie – 1 165,5 tys. zł, zmniejszenia w wyniku blokady w kwocie – 1 000 tys. zł.

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, ze zm., dalej: ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci; środki przyznane na podstawie wniosków Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 924).

(tj. o 12,9%), czego główną przyczyną był wzrost wydatków na świadczenie wychowawcze (o 341 291 tys. zł). Zmianą ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zlikwidowano z dniem 1.07.2019 r. kryterium dochodowe. Świadczenie „500+” przysługiwało także na każde pierwsze dziecko w rodzinie. W wyniku powyższego liczba rodzin otrzymujących świadczenie wzrosła z 93 tysięcy w 2018 r. do 140 tysięcy w 2019 r.

(akta kontroli str. 493, 495-528, 1010-1017, 1163, 1167)

Największe wydatki (1 846 441,7 tys. zł, tj. 62,9% ogółu wydatków) poniesiono w dziale 855-Rodzina. Zostały one przeznaczone głównie na realizację: świadczeń wychowawczych, rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego; opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. W działach: 010-Rolnictwo i łowiectwo wydatki wyniosły 137 711,5 tys. zł (4,7%), 600-Transport i łączność 87 118,9 tys. zł (3%), 750-Administracja publiczna 74 054,2 tys. zł (2,5%), 754-Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa 166 772,4 tys. zł (5,7%), 801-Oświata i wychowanie 81 504,2 tys. zł (2,8%), 851-Ochrona zdrowia 204 763,7 tys. zł (7%), 852-Pomoc społeczna 229 628,7 tys. zł (7,8%).

(akta kontroli str. 512-528, 2081-2113)

Ze środków pochodzących z rezerw celowych wykorzystano 352 752,2 tys. zł, tj. 94%. Największe kwoty niewykorzystanych rezerw dotyczyły poz. 34²¹ – 3 594 tys. zł, poz. 12²² - 3 485,3 tys. zł, poz. 8²³ – 3 236,7 tys. zł, poz. 26²⁴ - 3 029,1 tys. zł²⁵. Przyczynami niewykorzystania środków były głównie: mniejsza od planowanej liczba osób uprawnionych do pobierania świadczeń z powodu przekroczenia kryterium dochodowego (poz. 34); mniejsza od planowanej liczba badań, brak ognisk chorób zakaźnych, wykonywanie nieodpłatnych badań przez Zakład Higieny Weterynaryjnej w Gdańsku (badania dzików w kierunku ASF), mniejsza ilość pogłowia zwierząt (poz. 12); przeniesienie części kosztów jednego z projektów²⁶ na 2020 r. oraz naliczenie wykonawcy kar umownych, które stanowiły koszt niekwalifikowalny w projekcie²⁷ (poz. 8).

(akta kontroli str. 535-547)

Szczegółowym badaniem objęto wszystkie zmiany zwiększające plan wydatków budżetu państwa w części 85/32 środkami z czterech pozycji rezerw celowych (26²⁸, 27²⁹, 58³⁰, 69³¹) na łączną kwotę 60 388,4 tys. zł (tj. 16,1% kwot zwiększających plan tymi środkami) oraz środkami z rezerwy ogólnej w wysokości 1 165,5 tys. zł

²¹ Poz. 34 - Środki na realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz na opłacenie składki emerytalnej i rentowej z ubezpieczenia społecznego, a także na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów i na realizację art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

²² Poz. 12 - Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy, wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej.

²³ Poz. 8 - Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej.

²⁴ Poz. 26 - Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz realizację programu rządowego „Aktywna tablica”.

²⁵ O przyczynach niepełnego wykorzystania środków z rezerwy szerzej mowa w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

²⁶ Dotyczy projektu pn. „Utworzenie Biura Obsługi Interesantów dla cudzoziemców w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie”.

²⁷ Dotyczy projektu pn. „Dostosowanie infrastruktury wewnętrznej urzędu wraz z zakupem specjalistycznego wyposażenia do przechowywania akt osobowych obywateli państw trzecich w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie”.

²⁸ Zwiększenie „per saldo” o kwotę 26 163,3 tys. zł.

²⁹ Poz. 27 - Środki na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023; zwiększenie o kwotę 6 420,3 tys. zł.

³⁰ Poz. 58 - Środki na realizację ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3; zwiększenie „per saldo” o kwotę 5 247,8 tys. zł.

³¹ Poz. 69 - Środki na realizację Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020; zwiększenie „per saldo” o kwotę 22 557 tys. zł.

(100%). Wnioskowanie o środki z rezerw wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe. W całości, zgodnie z przeznaczeniem, wykorzystano środki z rezerwy celowej poz. 69, w pozostałych trzech przypadkach wykorzystano od 78,9% (poz. 58) do 88,4% (poz. 26) otrzymanych kwot. Niższe od zakładanego wykorzystanie środków wynikało głównie z:

- w poz. 58: odstąpienia przez jedną z gmin od podpisania umowy z powodu braku ofert na wykonanie zadania – rozbudowy żłobka (kwota niewykorzystana 330 tys. zł); mniejszej od planowanej liczby dzieci uczęszczających do żłobka (np. z powodu absencji chorobowej), rezygnacji rodziców z przyjęcia dotacji ze względu na otrzymywanie dofinansowania z innych źródeł (389,7 tys. zł); niezawarcia umów z beneficjentami z powodu braku kontaktu z nimi, nieuzyskania przez beneficjenta wymaganego wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, utworzenia mniejszej od planowanej liczby miejsc w placówce (385,8 tys. zł);
- w poz. 27: zakupu wyposażenia kuchni lub jadalni objętego wnioskiem o wparcie finansowe w kwotach niższych niż planowano, zakupu usług remontowych w kwotach niższych w stosunku do wartości określonych w kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania (91 tys. zł); zmniejszenia liczby dzieci uprawnionych do korzystania z posiłków z uwagi na poprawę sytuacji materialnej rodzin w wyniku zmniejszenia się bezrobocia i wprowadzenia świadczenia wychowawczego (985,4 tys. zł);
- w poz. 26: zmniejszenia liczby uczniów uprawnionych do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w stosunku do liczby uczniów objętych wnioskiem, niezłożenia wniosków o dofinansowanie przez rodziców uprawnionych uczniów, oszczędności przy zakupie podręczników, materiałów edukacyjnych i pomocy dydaktycznych, częściowego niewykorzystania (przez 32 jst³²) lub niewykorzystania (przez dziewięć jst) środków przeznaczonych na obsługę zadania (1% przekazanej kwoty dotacji), mniejszej niż planowano liczby wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (3 025,7 tys. zł).

(akta kontroli str. 535-548, 550-552, 566-567, 584, 641)

Środki pochodzące z rezerwy ogólnej budżetu państwa w kwocie ogółem 1 165,5 tys. zł zostały przeznaczone:

- decyzją Ministra Finansów z 8.04.2019 r.³³ w kwocie 165,5 tys. zł na sfinansowanie skutków wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego wyznaczonych do powiatowych komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej; wydatkowano kwotę 37,8 tys. zł (tj. 3,2%); przyczyną niewykorzystania kwoty 127,7 tys. zł było późne otrzymanie środków (11.04.2019 r.) oraz konieczność wcześniejszego zawarcia porozumień z powiatami na wykonywanie zadań w zakresie kwalifikacji wojskowej; Wojewoda nie podjął decyzji o zablokowaniu niewykorzystanych środków;
- decyzją Ministra Finansów z 30.11.2019 r. powiatowi białogardzkiemu w kwocie 1 000 tys. zł (z wnioskowanej 5 200 tys. zł³⁴) na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Dokończenie budowy bloku operacyjnego, przebudowa i modernizacja pomieszczeń szpitalnych, zakup i modernizacja sprzętu medycznego”; z uwagi na wartość inwestycji i związane z tym terminy przeprowadzenia procedury przetargowej określone w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³⁵, uniemożliwiające wykonanie i rozliczenie zadania do 31.12.2019 r.,

³² Jednostki samorządu terytorialnego; dalej: jst.

³³ Wniosek Wojewody Zachodniopomorskiego z 31.01.2019 r.

³⁴ Wniosek Wojewody Zachodniopomorskiego z 27.09.2019 r.

³⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm; dalej: pzp.

powiat zawnioskował do Wojewody o wystąpienie do Rady Ministrów o ujęcie przyznanej kwoty 1 000 tys. zł w wydatkach niewygasających z upływem 2019 r.

(akta kontroli str. 655-774, 781-789)

W części 85/32 wystąpiły wydatki, które nie wygasły z upływem 2018 r. w łącznej kwocie 4 010,4 tys. zł, z tego: 276,4 tys. zł na uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami Powiatu Gryfińskiego; 1 085 tys. zł na wydatki związane z realizacją zadań przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej³⁶ w Szczecinie oraz komendy powiatowe/miejskie PSP; 1 464 tys. zł na budowę strażnicy Komendy Miejskiej PSP w Koszalinie; 352 tys. zł na wydatki związane z wyposażeniem i utrzymaniem wojewódzkich magazynów przeciwpowodziowych; 833 tys. zł na zakupy inwestycyjne dla Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie³⁷. Wydatki na wykonanie ww. zadań zostały zrealizowane w łącznej kwocie 3 989,3 tys. zł (tj. 99,5% planu). Niższe wykonanie wydatków o 21,1 tys. zł było wynikiem oszczędności przetargowych. Do ww. wydatków niezasadnie zakwalifikowano środki w kwocie 203,6 tys. zł³⁸ dotyczące dostawy zapór przeciwpowodziowych, które mogły być zrealizowane w 2018 r., w związku z czym NIK w wystąpieniu pokontrolnym z kontroli P/19/001 sformułowała wniosek o wzmocnienie nadzoru nad procesem wydatkowania środków budżetowych, w tym nad wnioskowaniem o ujęcie w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 1087, 2184, 2191-2192, 2194, 2197)

Wojewoda zawnioskował do Ministra Finansów o ujęcie w wykazie wydatków budżetu państwa, które nie wygasną z upływem 2019 r. planowanych wydatków w części 85/32 w łącznej kwocie 1 583,2 tys. zł, z tego: 1 000 tys. zł przeznaczone Powiatowi Białogardzkiemu na inwestycję w Szpitalu w Białogardzie; 410,8 tys. zł na utworzenie Biura Obsługi Interesantów dla cudzoziemców w ZUW (projekt dofinansowany ze środków Funduszu Azylu Migracji i Integracji³⁹); 138 tys. zł na rewitalizację Sali Rycerskiej i Sali Owalnej w ZUW; 34,4 tys. zł przeznaczone Powiatowi Gryfińskiemu na budowę zewnętrznych schodów ewakuacyjnych w Domu Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju. Jako przyczynę niezrealizowania ww. wydatków w 2019 r. wskazano: terminy zakończenia procedur wynikające z przepisów o zamówieniach publicznych (jeden przypadek); opóźnienia w realizacji inwestycji (dwa przypadki); trudności z wyłonieniem wykonawcy w ramach przeprowadzonych postępowań w sprawie udzielenia zamówień publicznych (jeden). Wnioski Wojewody przekazane Ministrowi Finansów o przeniesienie wydatków do wykorzystania w 2020 r. spełniały warunki określone w art. 181 ufp (wniosek NIK z kontroli P/19/001 dotyczący wzmocnienia nadzoru nad wnioskowaniem o ujęcie w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego został zrealizowany), ale nie zostały zaakceptowane. Rada Ministrów nie wydała w terminie do 15.12.2019 r. przedmiotowego rozporządzenia.

(akta kontroli str. 781-854)

Spośród planowanych wydatków w kwocie 1 583,2 tys. zł zgłoszonych do wydatków niewygasających z upływem 2019 r., środki w wysokości:

- 432,9 tys. zł zostały wydatkowane do końca 2019 r., z tego: 410,8 tys. zł przeznaczone na utworzenie Biura Obsługi Interesantów dla cudzoziemców w ZUW jako wkład własny w ramach projektu (za zgodą Organu Delegowanego FAMI) oraz 22,1 tys. zł na rewitalizację Sali Rycerskiej i Sali Owalnej w ZUW;

³⁶ Dalej: KW PSP.

³⁷ Dalej: WSSE.

³⁸ Dział 754-Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdział 75421-Zarządzanie kryzysowe, § 4210-Zakup materiałów i wyposażenia.

³⁹ Dalej: FAMI.

- 1 115,9 tys. zł zostały zablokowane, z tego: 1 000 tys. zł przeznaczone na inwestycję w Szpitalu w Białogardzie oraz 115,9 tys. zł na rewitalizację Sali Rycerskiej i Sali Owalnej w ZUW;
- 34,4 tys. zł na inwestycję w Domu Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju nie zostały wydatkowane do końca 2019 r. oraz nie zostały zablokowane.

(akta kontroli str. 855-869, 1010-1017)

W badanym okresie Wojewoda, korzystając z uprawnienia określonego w art. 177 ufp, wydał 30.12.2019 r. decyzję o zablokowaniu planowanych wydatków budżetowych w budżecie środków krajowych na kwotę 3 501,9 tys. zł. Uzasadnieniem do podjęcia decyzji był nadmiar posiadanych środków wynikający z: oszczędności przetargowych na zakupie leków, odczynników i testów laboratoryjnych⁴⁰; zmniejszenia zakresu oraz ilości przeprowadzanych badań laboratoryjnych⁴¹; braku ofert na wykonanie remontu pomieszczeń zajmowanych przez Straż Graniczną, oszczędności wynikających z różnic kursowych na podatku od towarów i usług VAT z tytułu inwestycji w ramach programu „Druga Linia Obrony” w stałym lotniczym przejściu granicznym w Goleniowie oraz wstrzymania do połowy 2020 r. zakupu mobilnego urządzenia służącego do weryfikacji osób i dokumentów na morskim przejściu granicznym w Świnoujściu do czasu modernizacji systemu AFIS⁴²; opóźnienia w realizacji inwestycji polegającej na rewitalizacji Sali Rycerskiej i Sali Owalnej w ZUW⁴³; braku potrzeby wykonywania ekspertyz dotyczących zadań Wojewody określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁴⁴; niewykonania inwestycji w Szpitalu w Białogardzie⁴⁵; spadku liczby osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim⁴⁶; oszczędności na wynagrodzeniach⁴⁷ w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Szczecinie⁴⁸ spowodowanych fluktuacją kadr⁴⁹. Decyzja została podjęta 30.12.2019 r. w odpowiedzi na pismo z Ministerstwa Finansów z 23.12.2019 r. Pismo o dokonanej blokadzie zostało przekazane do Ministerstwa Finansów tego samego dnia.

Wojewoda nie podjął decyzji o zablokowaniu planowanych wydatków w łącznej kwocie 1 379,1 tys. zł, mimo posiadania informacji o nadmiarze posiadanych środków.

(akta kontroli str. 875-1020)

W 2019 r. w części 85/32 wydatki realizowano w pięciu grupach ekonomicznych, z czego 90,9% stanowiły „dotacje i subwencje” (w 2018 r. było to 87,7%), 7,4% „wydatki bieżące jednostek budżetowych” (w 2018 r. – 7,8%). Pozostałe 1,7% (w 2018 r. było to 4,5%) stanowiły łącznie „wydatki majątkowe”, wydatki na „współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej”⁵⁰ oraz „świadczenia na rzecz osób fizycznych”.

(akta kontroli str. 1091, 2081-2113)

Wydatki na dotacje wyniosły ogółem 2 698 449,4 tys. zł (tj. 98,4% planu po zmianach), w tym:

- 2 665 531,5 tys. zł w grupie ekonomicznej „dotacje i subwencje” (2 636 397,2 tys. zł na dotacje celowe; 26 906,9 tys. zł na dotacje uzdrowiskowe; 1 169,1 tys. zł na dotacje podmiotowe; 725,8 tys. zł na rekompensaty utraconych dochodów; 332,5 tys. zł na dotacje na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej

⁴⁰ W rozdziale 01022-Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego – 50 tys. zł.

⁴¹ W rozdziale 01033-Wojewódzkie inspektoraty weterynarii – 122 tys. zł.

⁴² Tj. Automatycznego Systemu Identyfikacji Daktyloskopijnej; blokada w rozdziale 60031-Przejścia graniczne - 609,6 tys. zł (z tego odpowiednio: 22,7 tys. zł, 564,3 tys. zł, 22,6 tys. zł).

⁴³ W rozdziale 75011 – 115,9 tys. zł.

⁴⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 310, ze zm.; blokada w rozdziale 75421-Zarządzanie kryzysowe - 86,1 tys. zł.

⁴⁵ W rozdziale 85111-Szpitaly ogólne – 1 000 tys. zł.

⁴⁶ W rozdziale 85156-Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego – 253,6 tys. zł.

⁴⁷ Na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników oraz wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla osób nowozatrudnionych.

⁴⁸ Dalej: WIOŚ.

⁴⁹ W rozdziale 90014-Inspekcja Ochrony Środowiska – 1 264,7 tys. zł.

⁵⁰ Dalej: środki UE.

opieki wychowawczej, finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych);

- 25 482 tys. zł w grupie ekonomicznej „wydatki majątkowe”;
- 7 435,9 tys. zł w grupie ekonomicznej „współfinansowanie projektów z udziałem środków UE”.

(akta kontroli str. 549, 1091)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków na wybrane dotacje w ośmiu działach klasyfikacji budżetowej na łączną kwotę 1 320 930,4 tys. zł (tj. 49% ogółu wydatków na dotacje w części 85/32), w tym w dziale:

- a) 010-Rolnictwo i łowiectwo - dotacja przekazana Samorządowi Województwa Zachodniopomorskiego⁵¹ na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji, które zostaną zgłoszone do finansowania w ramach działania Pomoc Techniczna objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – wydatki wykonane w wysokości 5 013,2 tys. zł;
- b) 600-Transport i łączność – dotacja przekazana SWZ na dofinansowanie remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami – 28 450,6 tys. zł;
- c) 750-Administracja publiczna – dotacja przekazana powiatom w drodze porozumienia na wykonywanie niektórych zadań z zakresu kwalifikacji wojskowej – 247,8 tys. zł;
- d) 754-Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - dotacja przekazana Miastu Koszalin na inwestycje budowlane w komendzie miejskiej PSP – 10 180 tys. zł;
- e) 801-Oświata i wychowanie – dotacje przekazane: jst wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe oraz sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jst lub osoby fizyczne - 11 071,5 tys. zł; na wsparcie finansowe organów prowadzących szkoły podstawowe oraz szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej na zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 "Aktywna tablica" - 1 382,6 tys. zł; na wspieranie organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków w ramach Programu wieloletniego „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 - 1 468,8 tys. zł;
- f) 851-Ochrona zdrowia – dotacje przekazane jst na składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego – 28 386,6 tys. zł;
- g) 852-Pomoc społeczna – dotacje przeznaczone na dofinansowanie dożywiania w formie posiłków, zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności, świadczeń rzeczowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 - 25 510,7 tys. zł;
- h) 855-Rodzina - dotacje przyznane: na dofinansowanie realizacji zadań, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3⁵², w zakresie ustalonym w Resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” - 4 142,5 tys. zł⁵³; gminom na finansowanie świadczenia wychowawczego – 1 205 076,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 553-561, 568-583, 585-640, 642-654, 1854-1863, 2202-2210, 2340-2354)

⁵¹ Dalej: SWZ.

⁵² Dz. U. z 2020 r. poz. 326.

⁵³ W tym 30,1 tys. zł wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem; kwota do zwrotu została określona w decyzji Wojewody z 14.02.2020 r.

Dysponent części 85/32 przekazywał dotacje w terminie umożliwiającym realizację poszczególnych zadań. Zaplanowano je w kwotach wynikających z potrzeb dotowanych jednostek. W umowach lub porozumieniach zawierano postanowienia o obowiązku rozliczenia dotacji i zwrotu niewykorzystanych środków. Beneficjenci przedkładali Wojewodzie rozliczenia z ich wykorzystania. Cztery powiaty, które otrzymały dotację w drodze porozumienia na wykonywanie niektórych zadań z zakresu kwalifikacji wojskowej, nieterminowo rozliczyły się z otrzymanych środków. Wojewoda nie wydał decyzji określających kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego należało naliczyć odsetki.

(akta kontroli str. 553-565, 568-576, 585-588, 603-608, 611-615, 620-624, 635-638, 642-645, 647-650, 772-776)

Przeprowadzone przez NIK kontrole w zakresie wykorzystania przez Gminę Bobolice i Miasto Kołobrzeg dotacji celowych z budżetu państwa na sfinansowanie kosztów zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, dofinansowanie realizacji zadań w ramach programu „Aktywna tablica” oraz dofinansowanie zadań własnych gmin z zakresu organizacji opieki nad dziećmi do lat 3, wykazały w Gminie Bobolice nieprawidłowości polegające na: nieterminowym (z sześciodniowym opóźnieniem) rozliczeniu dotacji otrzymanej w ramach programu „Aktywna tablica”; nieopracowaniu i niewdrożeniu do stosowania planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi, podmiotami zatrudniającymi dziennego opiekuna. Nieprawidłowości te nie miały wpływu na wykorzystanie dotacji z budżetu państwa i terminowe rozliczenie przez Wojewodę dotowanych zadań.

(akta kontroli str. 2223-2233)

Przeprowadzona przez NIK kontrola w Wojewódzkim Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Szczecinie⁵⁴ w zakresie wykonania planu finansowego wykazała nieprawidłowości polegające m.in. na: wydatkowaniu kwoty 46,4 tys. zł bez zachowania zasady konkurencyjności; zaklasyfikowaniu kwoty 1,2 tys. zł niezgodnie z przepisami dotyczącymi paragrafów klasyfikacji budżetowej; niezasadnym wydatkowaniu kwoty 5,2 tys. zł przed upływem terminu zapłaty wynikającego z umowy; nieprzeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego w zakresie ceny oferty częściowej, która mogła być rażąco niska; nieujęciu do końca 2019 r. kwoty umorzonych grzywien w wysokości 124,5 tys. zł na koncie 761-Pozostałe koszty operacyjne; dokonaniu w lutym 2020 r. (w toku kontroli NIK) odpisów aktualizujących należności powstałych w latach 2011-2016 (w kwocie 0,03 tys. zł). Nieprawidłowości te nie miały wpływu na prawidłowe realizowanie wydatków w części 85/32.

(akta kontroli str. 2211-2222)

W latach 2016-2019 do ZUW wpłynęło sześć pozwów, osiem zaważań do próby ugodowej oraz cztery wezwania do zapłaty. Dwanaście jst domagało się należnych dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych za lata 2006-2017 na łączną kwotę 12 931 tys. zł. Kwota sporna wynosiła od 81,4 tys. zł (Gmina Szczecinek) do 2 726 tys. zł (Miasto Szczecin). Nieprawomocnymi wyrokami Sądu Okręgowego w Szczecinie do zapłaty (wraz z kosztami procesów) orzeczono: 2 841 tys. zł na rzecz Miasta Szczecina z tytułu realizacji zadań zleconych wykonywanych przez powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego (rozdział 71015-Nadzór budowlany); 99,2 tys. zł na rzecz SWZ z tytułu realizacji zadań w rozdziałach 85211-Świadczenie wychowawcze oraz 85212-Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego⁵⁵. W wyniku złożonych apelacji Sąd Apelacyjny

⁵⁴ Dalej: WINB.

⁵⁵ Rozdziały uchylone od 1.01.2017 r.

w Szczecinie w pierwszej z ww. spraw nie dokonał jeszcze rozpoznania, w drugiej uchylił wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Do 3.04.2020 r. w żadnym z pozostałych przypadków nie zawarto ugody.

(akta kontroli str. 1088)

Spośród sześciu decyzji wydanych w 2019 r. w sprawie zwrotu dotacji na łączną kwotę 206,5 tys. zł, pobranych w nadmiernej wysokości lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, do końca 2019 r. w pięciu przypadkach dokonano zwrotu kwoty 205,1 tys. zł (wraz z odsetkami). W jednym przypadku 16.03.2020 r. do Wydziału Finansów i Budżetu ZUW⁵⁶ wpłynął wniosek o wszczęcie egzekucji wobec zobowiązanego.

(akta kontroli str. 1089)

Zrealizowane w 2019 r. w części 85/32 wydatki majątkowe wyniosły 39 759 tys. zł⁵⁷ (tj. 87,3% planu po zmianach). W trakcie roku dokonywane były zmiany w planie wydatków majątkowych, w tym na podstawie art. 171 ust. 3 i 4 ufp. W przypadku zwiększeń lub zmniejszeń na kwoty większe niż 100 tys. zł, uzyskano wymagane zgody Ministra Finansów.

(akta kontroli str. 1091, 1136-1142, 2081-2113)

Pierwotnie planowane wydatki ZUW (dysponenta III stopnia) na kwotę 55 120 tys. zł w trakcie 2019 r. zostały zwiększone do kwoty 69 017,6 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 64 306,6 tys. zł (tj. 93,2% planu po zmianach). Były one o 8 406,2 tys. zł (tj. o 15%) wyższe niż w 2018 r., głównie z powodu: podwyższenia od 1.07.2019 r. wynagrodzeń pracowników Urzędu (2 839,6 tys. zł); zwiększenia wydatków na projekty dofinansowane z FAMI (3 433,6 tys. zł); finansowania kosztów związanych z realizacją zadań nałożonych na Wojewodę ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących Gminy Ostrowice w województwie zachodniopomorskim⁵⁸ (600,4 tys. zł); wzrostu wynagrodzeń pracowników Centrum Powiadamiania Ratunkowego z wyrównaniem od stycznia 2019 r. (570 tys. zł); zakupu samochodów elektrycznych wraz ze stacjami ładowania sfinansowanych w ramach umowy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska (351,3 tys. zł).

(akta kontroli str. 529-534, 2199-2201)

Do planu wydatków majątkowych Urzędu na kwotę 1 817 tys. zł, obejmującego realizację pięciu zadań, w trakcie roku wprowadzono 18 kolejnych zadań na kwotę ogółem 4 081 tys. zł. Zrezygnowano z jednego zadania dotyczącego odwodnienia i izolacji poziomej budynku ZUW w Lubieszynie (na kwotę 375 tys. zł), ze względu na przeniesienie środków na dwa inne zadania. W wyniku dokonanych zmniejszeń/zwiększeń (w tym dotyczących 18 nowych zadań), plan po zmianach wynosił 10 086,6 tys. zł. Wykonane wydatki majątkowe ZUW wyniosły 6 566,8 tys. zł (tj. 65,1% planu po zmianach). Nie zrealizowano zadania dotyczącego pokrycia kosztów projektu dofinansowanego z FAMI pn. „Utworzenie pomieszczenia i stanowisk pracy ds. technicznej obsługi wniosków OPT oraz doposażenie stanowisk pracy obsługujących bezpośrednio interesantów OPT w ZUW w Szczecinie i Delegaturze w Koszalinie” (kwota 23 tys. zł) z powodu zbyt późnego otrzymania środków z rezerwy celowej budżetu państwa i braku ofert na wykonanie zamówienia publicznego w grudniu 2019 r. Osiem z 22 planowanych zadań zostało zrealizowanych częściowo, z tego największe kwoty niewykorzystanych środków dotyczyły: utworzenia Biura Obsługi Interesantów dla cudzoziemców w ZUW (2 869,4 tys. zł) z powodu zmiany przez wykonawcę harmonogramu rzeczowo-

⁵⁶ Dalej: WFiB.

⁵⁷ Włącznie z kwotami wydatków zaliczonych do grupy „Współfinansowanie projektów z udziałem środków UE”, które w 2019 r. wyniosły 4 552,7 tys. zł.

⁵⁸ Dz. U. poz. 1432.

finansowego zadania i przeniesienia części kosztów na 2020 r.; pokrycia kosztów projektu dofinansowanego z FAMI pn. „Dostosowanie infrastruktury wewnętrznej urzędu wraz z zakupem specjalistycznego wyposażenia do przechowywania akt osobowych obywateli państw trzecich w ZUW w Szczecinie” (255,2 tys. zł) z powodu naliczenia kar umownych wykonawcy (stanowiły one koszt niekwalifikowalny w projekcie); zakupu wyposażenia do wojewódzkiego magazynu przeciwpowodziowego Urzędu (204,4 tys. zł) z powodu niewykonania jednej z umów przez dostawcę (umowa została unieważniona na początku 2020 r.).

(akta kontroli str. 1090, 1136-1161)

Zrealizowane w 2019 r. w części 85/32 wydatki dotyczące świadczeń na rzecz osób fizycznych wyniosły 1 807,3 tys. zł, tj. 99,4% planu po zmianach oraz 108,4% wydatków zrealizowanych w 2018 r. Największe kwoty stanowiły wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń (25,2%), stypendia dla uczniów (28,5%), zasądzone renty (19,3%).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 217 309,2 tys. zł, tj. 97,6% planu po zmianach oraz 107,2% wydatków zrealizowanych w 2018 r. Największe kwotowo pozycje stanowiły wynagrodzenia 136 651 tys. zł (62,3%), zakup materiałów i wyposażenia 10 653,8 tys. zł (4,9%) oraz zakup usług pozostałych 21 097,8 tys. zł (9,7%).

(akta kontroli str. 481-482, 512-528, 1091, 2308-2312)

Wydatki na wynagrodzenia wzrosły o 14 732,4 tys. zł, tj. o 12,1%⁵⁹. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2019 r. w części 35/32 wyniosło 5 363,9 zł i w porównaniu do 2018 r. było wyższe o 662,4 zł (14,1%)⁶⁰. Największy kwotowy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (przy niezmienionym poziomie zatrudnienia) o 5 308,30 zł (55,7%), wystąpił w statusie zatrudnienia „1” w rozdziale 71015. Według danych zawartych w sprawozdaniach Rb-28 z wykonania planu wydatków (miesięcznych i rocznym) zarówno na koniec 2019 r., jak i w jego trakcie nie dochodziło do przekroczeń planu wydatków na wynagrodzenia. Zrealizowane wydatki w tym zakresie stanowiły 99,8% planu po zmianach. Wynagrodzenia bezosobowe w 2019 r. wyniosły 5 403,3 tys. zł i były ogółem o 9 451,9 tys. zł (63,6%) niższe niż w 2018 r. Największe wartościowo zmniejszenia nastąpiły w rozdziałach 01034-Powiatowe inspektoraty weterynarii (o 9 538,3 tys. zł) i 75011 o 206,7 tys. zł), natomiast największe wartościowo zwiększenia w rozdziałach 85195-Pozostała działalność (o 313,2 tys. zł) i 85321-Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności (o 41,5 tys. zł).

Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w części 85/32 w 2019 r. wyniosło 2 123 osoby i w porównaniu do stanu na koniec 2018 r. (2 161) było niższe o 38 osób, w tym o cztery osoby w statusie zatrudnienia „1”, 33 osoby w statusie zatrudnienia „3” oraz jedną w statusie zatrudnienia „11”.

(akta kontroli str. 481-487)

Zastępca Dyrektora WFiB, jako główną przyczynę zmniejszenia stanu zatrudnienia⁶¹ w 2019 r. w porównaniu do 2018 r. wskazała przede wszystkim wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Na mocy art. 19 ust. 1 ww. ustawy część pracowników zatrudnionych w wydziałach monitoringu środowiska i laboratoriach wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska przeszła do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (w statusie „1” - 15 etatów, a w statusie

⁵⁹ W statusach zatrudnienia: „1” - Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń – o 5 902,1 tys. zł, „3” - Członkowie korpusu służby cywilnej – o 8 336,3 tys. zł oraz „11” - Żołnierze i funkcjonariusze – o 500,6 tys. zł. W statusie „2” - Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe - nastąpił spadek wynagrodzenia o 6,6 tys. zł.

⁶⁰ Odpowiednio w statusie: „1” o 525,7 zł; „3” o 779,2 zł i „11” o 875,2 zł. W statusie „2” - nastąpił spadek wynagrodzenia o 275 zł.

⁶¹ W części 85/32.

„3” - 47 etatów). Wyjaśniła ponadto, że wzrost wydatków na wynagrodzenia w 2019 r. w porównaniu do 2018 r. był przede wszystkim wynikiem: 1) ujęcia w budżecie na 2019 r. skutków decyzji wydanych w 2018 r. na zwiększenie wynagrodzeń; 2) uwzględnienia w ustawie budżetowej na 2019 r. wzrostu wynagrodzeń o 2,3%; 3) przyznania dodatkowych środków z rezerwy celowej poz. 49⁶² na sfinansowanie podwyższenia od 1.07.2019 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników ZUW, Centrum Powiadamiania Ratunkowego, Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie⁶³, Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Szczecinie⁶⁴, WIOŚ oraz WSSE; 4) przyznania środków z rezerwy celowej poz. 91⁶⁵ na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w WSSE lub powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych; 5) przyznania środków z rezerwy celowej poz. 12 na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Szczecinie⁶⁶ i powiatowych inspektoratów weterynarii, w tym na wzmocnienie kadrowe i finansowe w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Szczecinie (cztery etaty od 1.07.2019 r.) w celu realizacji zaleceń z audytu Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności USA; 6) przyznania środków z rezerwy celowej poz. 73⁶⁷ na sfinansowanie wynagrodzeń w związku z realizacją zadań wynikających ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska.

(akta kontroli str. 2313-2316)

Z rezerw celowych na zwiększenie wynagrodzeń w części 85/32 zostało przekazane łącznie 13 493,7 tys. zł, w tym: w poz. 9⁶⁸ – 570 tys. zł; poz. 12 – 2 137,9 tys. zł; poz. 20⁶⁹ – 34,7 tys. zł; poz. 26 – 293,7 tys. zł; poz. 34 – 190,6 tys. zł; poz. 49 – 4 099,4 tys. zł; poz. 65⁷⁰ – 83,7 tys. zł; poz. 69 – 367,1 tys. zł; poz. 73 – 2 074,2 tys. zł; poz. 77⁷¹ – 190,6 tys. zł; poz. 91 – 3 451,8 tys. zł. Łączna kwota środków wykorzystanych na podwyższenie wynagrodzeń dotychczas zatrudnionym pracownikom wyniosła 9 095,4 tys. zł, z tego w: ZUW – 2 501,8 tys. zł; WIW – 1 039,1 tys. zł; WIJHARS⁷² – 81 tys. zł; WIORIN⁷³ – 345,3 tys. zł; KO⁷⁴ – 244,9 tys. zł; WSSE – 3 363,1 tys. zł; WIOŚ – 944,9 tys. zł; KW PSR – 62,6 tys. zł; KW PSP – 287,8 tys. zł; WIIH – 65,8 tys. zł; WINB – 70 tys. zł; WITD⁷⁵ – 89,1 tys. zł. Na wynagrodzenia dla nowozatrudnionych pracowników wykorzystano 1 350,9 tys. zł, z tego w: ZUW – 676,4 tys. zł; WIW – 164 tys. zł; WIORIN – 8,7 tys. zł; KO – 7,8 tys. zł; WSSE – 124,8 tys. zł; WIOŚ – 284,6 tys. zł; KW PSP – 14 tys. zł; WIIH – 65,7 tys. zł; WITD – 4,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 1162, 2317-2322)

⁶² Poz. 49 - Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych.

⁶³ Dalej: KW PSR.

⁶⁴ Dalej: WIIH.

⁶⁵ Poz. 91 - Środki na zadania w obszarze zdrowia.

⁶⁶ Dalej: WIW.

⁶⁷ Poz. 73 - Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania.

⁶⁸ Poz. 9 - Środki na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1077), w tym na wynagrodzenia wraz z pochodnymi.

⁶⁹ Poz. 20 - Środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące z roku 2018 oraz zwiększenie wynagrodzeń aplikantów i asesorów Urzędu Patentowego RP w związku z awansem zawodowym.

⁷⁰ Poz. 65 - Zasilenie Funduszu Dopląt z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłat finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego oraz na dopłaty do czynszu.

⁷¹ Poz. 77 - Środki na realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz na realizację dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

⁷² Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

⁷³ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa; dalej: WIORIN.

⁷⁴ Kuratorium Oświaty; dalej: KO.

⁷⁵ Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego; dalej: WITD.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w ZUW na jednego pełnozatrudnionego w 2019 r. wyniosło 5 067 zł i w porównaniu do 2018 r. było wyższe o 640,6 zł. Według danych zawartych w sprawozdaniach Rb-28 z wykonania planu wydatków (miesięcznych i rocznym) zarówno na koniec 2019 r., jak i w jego trakcie, nie dochodziło do przekroczeń planu wydatków na wynagrodzenia. Wydatki na wynagrodzenia ZUW wyniosły 36 132 tys. zł i stanowiły 99,8% planu po zmianach oraz 118,2% wydatków zrealizowanych w 2018 r. Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w 2019 r. wyniosły ogółem 899,6 tys. zł⁷⁶ i w odniesieniu do 2018 r. wzrosły o 156,7 tys. zł (tj. 21,1%).

(akta kontroli str. 488-492, 529-534, 1681- 1691, 2323-2324)

Przeciętne zatrudnienie w ZUW według stanu na koniec 2019 r. wyniosło 594 osoby i w porównaniu do stanu na koniec 2018 r. (575) było wyższe o 19 osób, tj. o 3,3%. Wzrost zatrudnienia odnotowano w statusie „1” o 17 osób oraz w statusie „3” o dwie osoby. W statusie „2” zatrudnienie pozostało bez zmian i wynosiło dwie osoby.

(akta kontroli str. 488-492)

W części 85/32 zobowiązania na koniec 2019 r. wyniosły 12 475,5 tys. zł i były wyższe niż kwota zobowiązań na koniec 2018 r. o 8,2%. Największy udział w nich (10 778,4 tys. zł, tj. 86,4%) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń (§§ 404-412), które w porównaniu do 2018 r. wzrosły o 11,9%. W pozostałych wydatkach bieżących kwota zobowiązań była o 109,2 tys. zł niższa (tj. o 7%) niż na koniec roku poprzedniego.

Na koniec 2019 r. w części 85/32 wystąpiły zobowiązania wymagalne w łącznej kwocie 1,8 tys. zł, które dotyczyły niepodjętych świadczeń społecznych⁷⁷.

(akta kontroli str. 2134, 2141, 2143, 2325-2336)

Zastępca Dyrektora WFIB wyjaśniła m.in., że wzrost poziomu zobowiązań na koniec 2019 r. (w stosunku do roku poprzedniego) wynikał głównie z wyższego limitu wydatków na wynagrodzenia w ustawie budżetowej na 2018 r. oraz ze zwiększeń wydatków z rezerw celowych budżetu państwa.

(akta kontroli str. 2313, 2316)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków w kwocie 8 775,5 tys. zł, tj. 13,6% wydatków ZUW. Doboru próby wydatków⁷⁸ dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym dysponenta III stopnia. Próba została wylosowana metodą monetarną (MUS⁷⁹) spośród 2 152 zapisów księgowych na kwotę ogółem 19 569,3 tys. zł. Badaniem objęto 162 zapisy księgowe na kwotę ogółem 8 775,5 tys. zł, z tego 38 zapisów na kwotę 5 852,5 tys. zł w grupie wydatków majątkowych oraz 124 zapisy na kwotę 2 923 tys. zł w grupie wydatków bieżących.

(akta kontroli str. 1181-1186, 1190-1193)

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym jednostki, tj. na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki. Składniki majątku o wartości nabycia ogółem 2 031,1 tys. zł wprowadzono do ewidencji środków trwałych oraz potwierdzono ich przyjęcie do użytkowania.

(akta kontroli str. 1032-1033, 1038-1059, 1072-1086, 1191-1193, 1200-1203)

⁷⁶ Z uwzględnieniem umów o dzieło i umów krótkoterminowych.

⁷⁷ W tym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryficach 1 775,89 zł oraz w Mieście Białogard 45,48 zł.

⁷⁸ Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2019 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1.01. do 31.12.2019 r. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy dotyczące: wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych - ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości, transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 500 zł) oraz zapisów objętych badaniem celowym (poza MUS).

⁷⁹ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

W badanej próbie wydatków w łącznej kwocie 8 775,5 tys. zł poddanej ocenie w zakresie prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania przepisów pzp, nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1191-1199)

W 2019 r. z zastosowaniem przepisów pzp udzielono siedmiu zamówień publicznych na łączną kwotę 10 230,5 tys. zł brutto (9 817,3 tys. zł netto) oraz dwóch zamówień na usługi społeczne o wartości ogółem 1 563,9 tys. zł brutto (1 485,5 tys. zł netto). Szczegółowym badaniem objęto trzy postępowania o udzielenie zamówień, z tego jedno przeprowadzone w trybie przetargu ograniczonego (na dostawę agregatu pompowego dla Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ZUW⁸⁰ o wartości 304,2 tys. zł brutto; kwota wydatku w 2019 r. – 304,2 tys. zł), jedno w trybie zapytania o cenę (na sukcesywną dostawę fabrycznie nowych materiałów eksploatacyjnych do urządzeń drukujących na potrzeby ZUW o wartości 269,6 tys. zł brutto; kwota wydatku w 2019 r. – 192,4 tys. zł) oraz jedno, do którego nie miały zastosowania przepisy pzp (na dostawę dwóch fabrycznie nowych łodzi do ratownictwa wodnego z wyposażeniem i dwóch przyczep podłodziowych o wartości 118,6 tys. zł brutto; kwota wydatku w 2019 r. – 114,4 tys. zł). W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z przepisami w zakresie udzielania zamówień publicznych⁸¹. Ustalenia niniejszej kontroli potwierdzają wykonanie wniosku sformułowanego w wyniku kontroli P/19/001, dotyczącego wzmocnienia nadzoru nad przestrzeganiem ww. procedur.

(akta kontroli str. 1187-1188, 1209-1249, 1252-1261)

W 2019 r. służby Wojewody przeprowadziły 207 kontroli realizacji zadań dofinansowanych środkami z dotacji na łączną kwotę 119 464,9 tys. zł. Kontrole dotyczyły realizacji zadań z zakresu m.in.: wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; przeciwdziałania przemocy w rodzinie; ewidencji ludności; przeprowadzania kwalifikacji wojskowej; gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa; udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej; wydawania orzeczeń o niepełnosprawności; utrzymania i konserwacji cmentarzy wojennych; inwestycji drogowych; zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych województwa zachodniopomorskiego; zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego; geodezji i kartografii; pomocy repatriantom i ich rodzinom; prowadzenia działalności leczniczej; promocji zatrudnienia; zapewnienia uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych; działalności środowiskowych domów samopomocy, ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ośrodków adopcyjnych; wnioskowania o zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości w parkach narodowych lub rezerwatach przyrody; organizacji wypoczynku letniego dzieci i młodzieży; Programu Rodzina 500+ oraz koordynacji świadczeń; Programu integracji społeczności romskiej na lata 2014-2020; Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020; Programu Wieloletniego SENIOR+; Wieloletniego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020; Wieloletniego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023; Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+”; prawidłowości wydatkowania środków z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych; realizacji inwestycji pn. „Rozbudowa Szpitala w Szczecinku - II etap oraz III etap - SOR,

⁸⁰ Dalej: WBiZK.

⁸¹ Określonymi w pzp oraz regulaminie udzielenia zamówień publicznych, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia n 65/2017 Dyrektora Generalnego Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie.

OIOM i oddział pediatryczny”. W wyniku kontroli sformułowano zalecenia dotyczące m.in.: obowiązkowego zwrotu dotacji na łączną kwotę 35,1 tys. zł, prawidłowego i terminowego rozliczania środków z dotacji (w tym prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków z dotacji), wykonywania zadań przez osoby spełniające kwalifikacje określone w przepisach prawa oraz zwiększenia nadzoru nad prowadzeniem dokumentacji dotyczącej dotowanych zadań.

(akta kontroli str. 1321-1659)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wojewoda podjął decyzję o zablokowaniu planowanych wydatków z uwagi na nadmiar posiadanych środków w łącznej kwocie 695,7 tys. zł dopiero 30.12.2019 r., tj. w odpowiedzi na pismo z Ministerstwa Finansów z 23.12.2019 r., przypominające o konieczności niezwłocznego blokowania planowanych wydatków budżetowych w przypadku stwierdzenia przesłanek określonych w art. 177 ust. 1 upf. Okoliczności uzasadniające podjęcie ww. decyzji wystąpiły od 17 do 81 dni wcześniej, z tego dane takie pozyskano:

- 10.10.2019 r.⁸² – kwota 22,6 tys. zł z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 22⁸³, przeznaczona na zakup mobilnego urządzenia do weryfikacji osób i dokumentów na morskim przejściu granicznym w Świnoujściu;
- 25.11.2019 r.⁸⁴ – kwota 22,7 tys. zł z rezerwy celowej poz. 22 przeznaczona na remont pomieszczeń zajmowanych przez Straż Graniczną;
- 27.11.2019 r.⁸⁵ – kwota 498,6 tys. zł rezerwy celowej poz. 22 przeznaczona na opłatę podatku VAT od dostaw i montażu stacjonarnych monitorów promieniowania na lotniczym przejściu granicznym Szczecin – Goleniów;
- 12.12.2019 r.⁸⁶ – kwota 65,7 tys. zł rezerwy celowej poz. 22 przeznaczona na opłatę podatku VAT od ww. dostaw i usług;
- 13.12.2019 r.⁸⁷ – kwota 86,1 tys. zł z ustawy budżetowej na 2019 r. przeznaczona na sporządzanie ekspertyz niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań Wojewody wynikających z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁸⁸.

(akta kontroli str. 875-876, 881-882, 897-910, 913, 926-930, 966, 992-994, 996, 1008-1015)

Stosownie do dyspozycji art. 177 ust. 4 i 6 upf, dysponenci części budżetowych niezwłocznie informują Ministra Finansów o decyzjach o blokowaniu planowanych wydatków; Minister Finansów może przenieść do nowo utworzonej rezerwy celowej kwoty wydatków zablokowanych.

W procedurze nr 11 – Blokowanie planowanych wydatków budżetowych⁸⁹ wskazano, że blokada wolnych środków w ramach planu wydatków w części 85/32-województwo zachodniopomorskie, może dotyczyć jedynie planu wydatków określonego ustawą budżetową (nie obejmuje środków pochodzących z rezerw celowych budżetu państwa).

(akta kontroli str. 870-874)

⁸² Data pisemnej informacji z Morskiego Oddziału Straży Granicznej o braku kompatybilności planowanego do zakupu urządzenia z systemem Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji i wstrzymaniu się z zakupem do połowy 2020 r.

⁸³ Budowa, modernizacja i utrzymywanie przejść granicznych (w tym na sfinansowanie zobowiązań wynikających z umów dwustronnych dotyczących przejść granicznych).

⁸⁴ Data notatki służbowej z wyboru wykonawcy oraz informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej, w których wskazano, że oferty cenowe wykonawców przewyższały kwotę, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

⁸⁵ Data pisma Dyrektora Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego ZUW (dalej: WIRiR) do WFiB o obniżeniu kosztów realizacji zadania.

⁸⁶ Data pisma Dyrektora WIRiR do WFiB o obniżeniu kosztów realizacji zadania.

⁸⁷ Data pisma Dyrektora WIRiR do WFiB o nadmiarze środków na realizację zadania.

⁸⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 2268, ze zm.

⁸⁹ Określonej w Procedurach planowania, realizacji i sprawozdawania budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego, stanowiących załącznik do zarządzenia nr 335/2017 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 21 września 2017 r. w sprawie ustalenia procedur planowania budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego, jego realizacji oraz sprawozdawania; dalej: procedura blokowania wydatków.

Wojewoda wyjaśnił: *Wojewoda jako dysponent części budżetowej, działając zgodnie z art. 177 ust. 1 ufp (...) może podjąć decyzję o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych. Decyzja (...) ma charakter fakultatywny, co oznacza, że wydatki mogą zostać zablokowane w razie zaistnienia jednej z ustawowych przesłanek, jednakże wystąpienie nawet wszystkich (...) okoliczności w dalszym ciągu nie obliguje do podjęcia decyzji (...). Wprowadzenie do procedury nr 11 (...) zapisu o możliwości blokady wolnych środków w ramach planu wydatków określonego ustawą budżetową, wynika z interpretacji zapisu art. 177 ust. 1 ww. ustawy. Czytając literalnie przepis, blokady powinny dotyczyć wyłącznie planowanych wydatków budżetowych, czyli wydatków określonych ustawą budżetową dla danego dysponenta (na których ukształtowanie dysponent, podczas prac planistycznych, miał wpływ). Powyższy zapis podyktowany był potrzebą nie tyle blokowania wydatków, a wnioskowaniem o dokonanie korekt decyzji Ministra Finansów, głównie polegających na zmniejszeniu planu. Takie założenia (...) nie spełniły oczekiwań, stąd też koniecznym jest wprowadzenie zmian w procedurach związanych z blokowaniem wydatków.*

(akta kontroli str. 1022, 1024-1025)

Obowiązkiem kierownika jednostki jest rzetelne planowanie i wykorzystanie środków budżetowych. Kwoty na ww. zadania nie mogły być zrealizowane. Dysponent części niezwłocznie po uzyskaniu informacji o nadmiarze środków, powinien podjąć decyzję o blokadzie. Nadmienić należy, że z kwot wydatków zablokowanych na podstawie art. 177 ust. 1 ufp, Minister Finansów utworzył w 2019 r. rezerwę celową poz. 100.

(akta kontroli str. 1016-1017)

2. Wojewoda nie podjął decyzji o zablokowaniu planowanych wydatków w łącznej kwocie 1 506,8 tys. zł, mimo posiadania informacji o nadmiarze środków, z tego pozyskanych:

- 21.10.2019 r. (data otrzymania przez Dyrektora WBiZK rozliczenia końcowego dotacji od ostatniego z dotowanych powiatów w zakresie kwalifikacji wojskowej)
  - niewykorzystana kwota 127,7 tys. zł z rezerwy ogólnej budżetu państwa na dodatkowe wynagrodzenie osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego wyznaczonych do powiatowych komisji lekarskich w zakresie kwalifikacji wojskowej;
- 30.10.2019 r. (data pisma z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego⁹⁰ o zrealizowaniu zadania za kwotę niższą od planowanej) – kwota 3,2 tys. zł z ustawy budżetowej na 2019 r. na zapłatę za opracowanie "Inwentaryzacja złóż surowców mineralnych Powiatu Kamieńskiego (...)";
- 13.11.2019 r. (data pisma z UM WZ o niskiej alokacji przyznaných środków m. in. z powodu zmniejszenia wydatków na usługi prawnicze i materiały biurowe, ograniczenia liczby szkoleń i spotkań, oszczędności przetargowych w ramach realizacji Planu Operacyjnego KSOW; według pisma kwota niewydatkowana miała być przeniesiona na kolejne lata wdrażania Programu) - kwota 1 200 tys. zł z ustawy budżetowej na 2019 r. przeznaczona na pomoc techniczną w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020;
- 13.11.2019 r. (data pisma z UM WZ o niewykorzystaniu środków w związku z przeniesieniem planowanej konferencji dotyczącej 10-lecia Rybackich Lokalnych Grup Działania na 2020 r.) – kwota 140 tys. zł z ustawy budżetowej na 2019 r. przeznaczona na pomoc techniczną w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020;

⁹⁰ Dalej: UM WZ.

- 27.11.2019 r. (data pisma z UM WZ o niewykorzystaniu środków) – kwota 1,5 tys. zł z ustawy budżetowej na 2019 r. przeznaczona na wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej w zakresie gospodarowania odpadami;
- 16.12.2019 r. (data odrzucenia przez Ministerstwo Finansów wniosku o ujęcie wydatku w wykazie niewygasających; uzasadnieniem wniosku były trudności z wyborem wykonawcy zadania inwestycyjnego) – kwota 34,4 tys. zł z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 25, przeznaczona dla Powiatu Gryfińskiego na inwestycję w Domu Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.
(akta kontroli str. 772-774, 764-769, 775-776, 829-840, 848, 853-854, 929-933, 939, 943-944, 949, 965, 1010-1015)

Według art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp, w przypadku stwierdzenia nadmiaru posiadanych środków może być podjęta decyzja o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych. Stosownie do art. 177 ust. 2 ufp, blokowanie planowanych wydatków budżetowych oznacza okresowy lub obowiązujący do końca roku zakaz dysponowania częścią lub całością planowanych wydatków. Minister Finansów, działając na podstawie art. 177 ust. 6 ufp, może utworzyć nową rezerwę celową i przenieść do tej rezerwy kwoty wydatków zablokowane na podstawie ust. 1 pkt 2 i 3.

W procedurze blokowania wydatków wskazano, że blokada może dotyczyć jedynie planu wydatków określonego ustawą budżetową. Decyzjami o blokowaniu nie miały być obejmowane planowane wydatki w ramach programów finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

(akta kontroli str. 870-874)

Dyrektor WBiZK wyjaśnił, iż niezgłoszenie do blokady niewykorzystanych środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa wynikało z błędnej interpretacji zapisów procedury blokowania wydatków.

(akta kontroli str. 775-778)

Wojewoda wyjaśnił: (...) *interpretując zapisy art. 171 ust. 2 i art. 178 ust. 1 ufp wprowadzono do procedury informację, iż Wojewoda Zachodniopomorski podejmuje decyzje o blokowaniu (...) z wyłączeniem programów finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz na realizację wspólnej polityki rolnej, bowiem każda zmiana tych wydatków wymaga zgody właściwego ministra. W tych analizowanych przypadkach nie występowało o zgodę do ministerstwa. (...) Proces blokowania wydatków poprzedzony był pismem Ministra Finansów z 23.12.2019 r. (...) Bardzo krótki termin wyznaczony na zebranie informacji (okres świąteczny) uniemożliwił pozyskanie rzetelnych danych o oszczędnościach. Dlatego też środki w kwocie 34,4 tys. zł (...) nie zostały zgłoszone do blokady wydatków. Informuję również, że z uwagi na zabezpieczenie prawidłowej realizacji budżetu (zwłaszcza pod koniec roku budżetowego) przyjęto zasadę, iż kwoty poniżej 5 tys. zł nie będą brane pod uwagę.*

(akta kontroli str. 1021-1022, 1024-1025)

NIK nie podziela stanowiska Wojewody. Przepisy art. 171 ust. 2 ufp, dotyczą przenoszenia wydatków pomiędzy podziałkami klasyfikacji przez dysponentów części budżetowych, a nie ich blokowania. W art. 178 ust. 1 ufp wskazano na uprawnienie Ministra Finansów dotyczące utworzenia nowej rezerwy celowej i przeniesienia do niej zablokowanych kwot wydatków przeznaczonych na programy finansowane z udziałem środków europejskich, ale z wyłączeniem programów finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. Wobec programów wyłączonych z dyspozycji art. 178 ufp, stanowiących wydatki budżetu państwa, ma natomiast zastosowanie tryb blokowania wydatków i tworzenia nowej rezerwy celowej

przewidziany w art. 177 ufp. W przepisach ufp nie ma ponadto zapisów dotyczących progu kwotowego, od którego można było podejmować decyzje o blokadach planowanych wydatków budżetowych. Nadmienić należy, że z kwot wydatków zablokowanych na podstawie art. 177 ust. 1 ufp, Minister Finansów utworzył w 2019 r. rezerwę celową poz. 100.

(akta kontroli str. 1016-1017)

3. Cztery powiaty, które otrzymały dotację w drodze porozumienia (na podstawie art. 150 ufp) na wykonywanie niektórych zadań z zakresu kwalifikacji wojskowej, rozliczyły się nieterminowo z otrzymanych środków (termin wskazany w § 4 ust. 3 i § 7 ust. 1 porozumień ustalono na 15.07.2019 r.), tj.:

- Miasto Szczecin – 26.08.2019 r., po 42 dniach (według rozliczenia powiat wykorzystał dotację w całości);
- Powiat Gryfiński – 17.09.2019 r., po 64 dniach (niewykorzystane środki zostały zwrócone w terminie);
- Powiat Drawski – 4.10.2019 r. zwrócił środki (należność główną bez odsetek) w wysokości 504,06 zł, 8.10.2019 r. złożył rozliczenie dotacji, tj. po 85 dniach;
- Miasto Koszalin – 28.08.2019 r. zwróciło środki (należność główną bez odsetek) w wysokości 1 965 zł, a 21.10.2019 r. złożyło rozliczenie dotacji, tj. po 98 dniach.

Wojewoda, mimo upływu terminu na rozliczenie dotacji, wbrew przepisom § 7 ust. 3 porozumień, nie wzywał powiatów do złożenia rozliczenia. Nie wydał ponadto decyzji określających kwoty przypadające do zwrotu i termin, od którego naliczałoby się odsetki, do czego był zobowiązany na podstawie art. 169 ust. 6 ufp. Odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych wynosiły w przypadku Powiatu Drawskiego - 9 zł, a Miasta Koszalin – 19 zł.

(akta kontroli str. 765-769, 772-776, 2355-2366)

Dyrektor WBiZK wyjaśnił: (...) 4.07.2019 r. Miasto Koszalin podpisało porozumienie z Wojewodą, więc dopiero po tym fakcie mogło otrzymać środki, a następnie rozliczyć się z przyznanej dotacji. Nieprzeżądanie sprawozdań skutkowało licznymi zapytaniami telefonicznymi prowadzonymi z jst, które nie dokonały rozliczenia w terminie. Jednak rozmowy te nie przyniosły spodziewanego skutku. (...) Wychodząc naprzeciw problemom z jakimi możemy się spotkać w przyszłości, 6.03.2020 r. wystosowałem pismo do jednostek (...) nakazujące bezwzględne realizowanie zapisów porozumień (...). Jednocześnie pragnę zapewnić, iż powyższe zagadnienia będą skrupulatnie weryfikowane i sprawdzane w ramach każdorazowego nadzoru nad realizacją kwalifikacji wojskowej oraz kontrolach wykonywania zadań obronnych.

(akta kontroli str. 775-780)

Wojewoda wyjaśnił: (...) w wyniku rocznych rozliczeń (...) ustalono, że Powiat Drawski i Miasto Koszalin zwróciły kwoty niewykorzystanych dotacji w prawidłowej wysokości, lecz bez odsetek za nieterminowy zwrot. W związku z powyższym oraz mając na uwadze niewielkie kwoty należnych odsetek (...) podjęte zostały wstępne działania, by ww. jednostki (...) dokonały zwrotu należnych odsetek. Na skutek monitów telefonicznych obie jednostki zadeklarowały, że przedmiotowe odsetki zostaną zwrócone na rachunek dochodów Wojewody Zachodniopomorskiego (...). Jednocześnie pragnę zapewnić, iż powyższe zagadnienia będą weryfikowane i w przypadku braku dokonania zwrotu podjęte zostaną stosowne działania, celem odzyskania należnych budżetowi państwa dochodów.

(akta kontroli str. 2234-2237)

Powiaty dokonały wpłaty na rachunek dochodów Wojewody kwoty należnych odsetek w trakcie kontroli NIK, tj. Powiat Drawski 6.04.2020 r. kwotę 9 zł oraz Miasto Koszalin 8.04.2020 r. – 19 zł.

(akta kontroli str. 2367, 2372)

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W 2019 r. wydatki budżetu środków europejskich w części 85/32-województwo zachodniopomorskie zostały zrealizowane w kwocie 9 579,6 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach). Całość środków pochodziła z rezerwy celowej budżetu środków europejskich poz. 98-Finansowanie programów z budżetu środków europejskich. Badanie wszystkich (czterech) decyzji wprowadzających zmiany w planie budżetu środków europejskich wykazało, że wnioskowanie o środki z rezerwy wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe, a otrzymane środki budżetowe zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem. Wydatki zostały poniesione na dofinansowanie dwóch projektów realizowanych przez KW PSP w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020⁹¹, tj. projektu pn.: „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych” – kwota 101,8 tys. zł (zakup dwóch quadów z lawetą); „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV” – kwota 9 477,8 tys. zł (zakup sześciu samochodów ratowniczo-gaśniczych ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego, ciężkiego samochodu ratownictwa technicznego do usuwania kolizji drogowych – z rotatorem, dziewięciu zestawów narzędzi hydraulicznych o zwiększonym potencjale ratownictwa drogowego oraz zestawu do oświetlenia terenu akcji z agregatem prądotwórczym).

(akta kontroli str. 1262-1282, 2122, 2198)

Przeprowadzona przez NIK kontrola w KW PSP w zakresie wykorzystania dotacji na realizację projektu „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach - etap IV” nie wykazała nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 2368-2371)

W 2019 r. ZUW (dysponent III stopnia) nie realizował wydatków w ramach budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 1181, 2122)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3 Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu faktycznego

Szczegółowe badanie szesnastu podzadań⁹² w ramach pięciu funkcji państwa w układzie zadaniowym wykazało, że w każdym przypadku ustalone dla nich mierniki odnosiły się do założonych celów i pozwalały ocenić skuteczność realizowanych zadań. Monitoring mierników prowadzony był systematycznie na podstawie rzetelnych źródeł danych (m.in. księgi rachunkowe, system informatyczny, informacje komórek organizacyjnych właściwych dla realizacji działań objętych miernikami), poprzez wypełnianie rejestrów pomiaru mierników, z częstotliwością odpowiadającą dostępności danych, stanowiących podstawę ich wyliczenia.

(akta kontroli str. 1284-1295)

W efekcie realizacji ww. podzadań, na które wydatkowano środki w wysokości 2 118 129,7 tys. zł: zapewniono średni czas dojazdu na miejsce zdarzenia na poziomie

⁹¹ Dalej: POIŚ 2014-2020.

⁹² Tj. 2.3.1.W-Funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego; 2.3.2.W-Zapobieganie zagrożeniom pożarowym oraz przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym; 2.3.3.W-Obrona cywilna; 3.1.1.W-Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty; 3.1.2.W-Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne; 3.1.3.W-Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej; 3.1.5.W-Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych; 3.1.6.W-Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna; 3.1.7.W-Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej; 12.1.2.W-Promocja zachowań proekologicznych i edukacja środowiskowa; 12.1.3.W-Monitoring środowiska i kontrole w zakresie ochrony środowiska; 12.1.4.W-Ochrona przed skutkami zagrożeń; 12.1.6.W-Gospodarka odpadami; 12.3.1.W-Systemy ochrony powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu; 13.4.1.W-Wsparcie rodzin wychowujących dzieci i opiekujących się osobami niepełnosprawnymi; 13.4.2.W-Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz piecza zastępcza nad dzieckiem. Dla badanych podzadań określono łącznie 16 mierników.

8 min. 55 sek. (na planowane 8 min. 38 sek.⁹³) oraz po trzech ratownikach wodnych na jedno kąpielisko/miejsce wyznaczone do kąpieli (na planowane cztery os./1 miejsce)⁹⁴; skontrolowano 38,3% (na planowane 35%) obiektów w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych⁹⁵ oraz uzyskano wskaźnik wykrywalności zagrożeń na poziomie 1,9 szt./1 kontrolę (na zakładany 1,56 szt./1 kontrolę)⁹⁶; przeprowadzono 1596 (100% planu) treningów systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania oraz przeszkolono 195 osób (na 150 planowanych) z zakresu obrony cywilnej⁹⁷; pozytywnie oceniono 65% (na zakładane 60%⁹⁸) skontrolowanych szkół i placówek oświatowych oraz przeprowadzono zakładane 40% kontroli i ewaluacji w ww. jednostkach; uzyskano 79% zdawalność (na planowaną 77%) z egzaminu maturalnego i zawodowego oraz zapewniono podniesienie kwalifikacji zawodowych przez 74 tys. uczniów i słuchaczy (na 77 tys. planowanych⁹⁹); 21% nauczycieli (na 10% planowane¹⁰⁰) skorzystało z różnych form doskonalenia i kształcenia zawodowego oraz 2,1% z ogólnej liczby nauczycieli (na 2,3% planowane¹⁰¹) uzyskało stopień awansu zawodowego; objęto pomocą 6% uczniów w I półroczu oraz 5,6% w II półroczu 2019 r. (na zakładane 8% i 7%¹⁰²); 73% uczniów (z 74% planowanych¹⁰³) skorzystało z różnych form zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, skontrolowano 16,2% (z 20% planowanych¹⁰⁴) placówek wypoczynku dzieci młodzieży, 2 539 dzieci i młodzieży (na 2 500 planowane) skorzystało z różnych form wypoczynku; 86,6% dzieci w wieku 3-5 lat (z 83,5% planowanych¹⁰⁵) skorzystało z edukacji przedszkolnej; przeprowadzono pięć (100%) form edukacyjnych rozwijających świadomość ekologiczną młodzieży; wykonano 69 pomiarów i oznaczeń w zakresie ochrony środowiska (na 110 868 planowanych)¹⁰⁶; zapewniono pokrycie 36,4% braków normatywnych (na planowane 9%¹⁰⁷) w zakresie średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych PSP; trzy osoby (100%) uzyskały uprawnienia w zakresie gospodarowania odpadami; opracowano jeden (100%) program ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza; wsparto 154 tys. rodzin (na zakładane 137 tys.¹⁰⁸) wychowujących dzieci i opiekujących się osobami niepełnosprawnymi; w placówkach wsparcia dziennego zapewniono opiekę 72% dzieci objętych pieczą zastępczą (na 68% planowane).

(akta kontroli str. 1296-1320, 2161-2178)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁹³ Zwiększony czas był spowodowany dłuższą trasą dojazdu do niektórych zdarzeń.

⁹⁴ Niższe wykonanie miernika wynikało z utworzenia przez jst większej od zakładanej liczby kąpielisk.

⁹⁵ Większe wykonanie miernika było wynikiem przeprowadzenia kontroli doraźnych w escape roomach oraz na składowiskach odpadów.

⁹⁶ Większe wykonanie miernika było wynikiem zwiększenia liczby kontroli oraz doskonalenia zawodowego kadry pionu kontrolno-rozpoznawczego.

⁹⁷ Większe wykonanie miernika było wynikiem zwiększenia liczby wniosków jst o przeprowadzenie szkolenia.

⁹⁸ Większe wykonanie miernika było wynikiem wzmocnienia wspomagającej formy nadzoru nad tymi jednostkami oraz większej od zakładanej liczby niezasadnych skarg i zgłoszeń.

⁹⁹ Miernik ustalony przez MF, na wykonanie którego Wojewoda nie miał wpływu.

¹⁰⁰ Większe wykonanie miernika było wynikiem zwiększenia liczby nauczycieli pełniących funkcję doradcy metodycznego w województwie zachodniopomorskim oraz organizacji szkoleń w ramach działalności placówek doskonalenia nauczycieli.

¹⁰¹ Miernik ustalony przez MF, na wykonanie którego Wojewoda nie miał wpływu.

¹⁰² Niższe wykonanie miernika było wynikiem mniejszej od planowanej liczby wniosków o przyznanie stypendium szkolnego oraz przekroczenia przez uczniów kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania wsparcia.

¹⁰³ Miernik ustalony przez MF, na wykonanie którego Wojewoda nie miał wpływu.

¹⁰⁴ Niższe wykonanie miernika wynikało z obciążenia pracowników zadaniami związanymi z wprowadzeniem reformy oświaty oraz wynikającymi ze strajku nauczycieli.

¹⁰⁵ Wyższe wykonanie miernika wynikało ze zwiększenia liczby miejsc w przedszkolach/ oddziałach przedszkolnych/ innych formach wychowania przedszkolnego.

¹⁰⁶ Niższe wykonanie miernika było wynikiem przejścia z dniem 1.01.2019 r. przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zadań z realizacją państwowego monitoringu środowiska oraz działalności laboratoryjnej, które do tej pory były wykonywane przez WIOŚ.

¹⁰⁷ Wyższe wykonanie miernika wynikało ze sfinansowania zakupów z POIiŚ 2014-2020 oraz Funduszu Wsparcia PSP.

¹⁰⁸ Głównie z powodu zmiany przepisów uprawniających do uzyskania świadczenia wychowawczego „500+”.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Dysponent części prawidłowo realizował wydatki budżetowe. Dotacje celowe przekazywane były w terminach i kwotach umożliwiającymi osiągnięcie przez dotowanych zakładanych celów. Realizacja wydatków pozwoliła na osiągnięcie zakładanych efektów rzeczowych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące niezablokowania planowanych wydatków budżetowych, mimo ich nadmiaru, zwłoki w podjęciu decyzji o blokadzie oraz w zakresie nieskutecznego nadzoru nad rozliczeniem dotacji w zakresie kwalifikacji wojskowej, nie wpłynęły na obniżenie oceny pozytywnej, z uwagi na ich niską istotność w odniesieniu do całości wydatków zrealizowanych w części 85/32.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

3.1 Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 85/32 – województwo zachodniopomorskie i sprawozdań jednostkowych Urzędu:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/32 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo. Należności w łącznej wysokości 90 tys. zł, wykazane w sprawozdaniach Rb-27 i Rb-N Urzędu, były zgodne z ewidencją księgową, ale nie oddawały rzeczywistego stanu zaległości netto i należności wymagalnych, z uwagi na fakt, że nie mogły być jeszcze egzekwowane.

Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej nie były w pełni skuteczne, gdyż nie wyeliminowały błędów dotyczących nieprawidłowego zakwalifikowania przez ZUW ww. należności.

(akta kontroli str. 220-231, 235-252, 317-480, 1660-2180)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W sprawozdaniu Rb-27 Urzędu z 31.01.2010 r., w zaległościach netto ujęto kwotę 90 tys. zł, mimo że należności te były sporne i nie mogły być egzekwowane. O tę samą kwotę zawyżono również wartość należności wymagalnych w Rb-N Urzędu z 24.01.2020 r. Należności te dotyczyły dwóch kar budowlanych w kwotach 15 tys. zł i 75 tys. zł, nałożonych postanowieniami Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Gryficach i Wałczu, odpowiednio z 2.12.2019 r. i 18.12.2019 r.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego z Gryfic wydając postanowienie wstrzymał jednocześnie jego wykonanie¹⁰⁹ do czasu, gdy stanie się ono ostateczne. Pismem z 7.01.2020 r. (data wpływu do ZUW - 8.01.2020 r.) zawiadomił Wojewodę o złożeniu przez zobowiązanego zażalenia na ww. postanowienie.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego z Wałcza 3.01.2020 r. poinformował Wojewodę, że zobowiązany złożył zażalenie na wydane postanowienie. W dniu 8.01.2020 r. (data wpływu do ZUW - 10.01.2020 r.) wstrzymał wykonanie postanowienia do czasu rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu zażaleniowym przez organ odwoławczy.

(akta kontroli str. 220-231, 235-252, 317-480)

Według § 7 ust. 2 pkt 5 załącznika nr 34¹¹⁰ do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹¹¹, w sprawozdaniu Rb-27 w zaległościach netto należało prezentować należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i które mogły być egzekwowane. Według § 13 ust. 1 pkt 5 załącznika nr 9¹¹² do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹¹³, w sprawozdaniu Rb-N w należnościach w układzie przedmiotowym należało prezentować wymagalne należności, rozumiane jako wartość wszystkich bezspornych należności, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone.

Wojewoda nie wyjaśnił przyczyn nieprawidłowego sporządzenia sprawozdań. Korekta sprawozdań RB-N i Rb-27, zmieniająca status należności z wymagalnych na niewymagalne została złożona odpowiednio: 18.03.2020 r. (Rb-N) i 23.03.2020 r. (Rb-27), tj. w trakcie kontroli NIK.

(akta kontroli str. 409-410, 478-480, 2300, 2303)

Stwierdzona nieprawidłowość, w kontekście wniosku NIK sformułowanego w wyniku kontroli P/19/001, dotyczącego wzmocnienia mechanizmów zapewniających prawidłowość sporządzania sprawozdań, świadczy o potrzebie kontynuacji takich działań.

(akta kontroli str. 2196-2197)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/32 na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach ZUW były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Kwoty należności w łącznej wysokości 90 tys. zł, wykazane w sprawozdaniu Rb-27 Urzędu oraz Rb-N

¹⁰⁹ Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa.

¹⁰⁹ Na podstawie art. 143 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego Dz.U z 2020, poz. 256.

¹¹⁰ Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa.

¹¹¹ Dz. U. z 2019, poz. 1393, ze zm.

¹¹² Instrukcja sporządzania sprawozdań.

¹¹³ Dz. U. z 2014, poz. 1773.

Urzędu były zgodne z ewidencją księgową, ale niezgodne ze stanem rzeczywistym. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej nie były w pełni skuteczne i nie wyeliminowały błędów dotyczących sporządzenia ww. sprawozdań.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podejmowanie działań egzekucyjnych w przypadkach nieterminowego regulowania rat przez dłużników.
2. Podejmowanie decyzji o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych niezwłocznie po wystąpieniu okoliczności uzasadniających ich podjęcie.
3. Wzmocnienie nadzoru nad rozliczaniem dotacji dla powiatów na wykonywanie niektórych zadań w zakresie kwalifikacji wojskowej.
4. Zintensyfikowanie działań nadzorczych nad prawidłowością sporządzania sprawozdań budżetowych oraz z operacji finansowych.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹¹⁴ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia *Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r.*, której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.¹¹⁵ Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiającą dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226 ust. 2 Konstytucji, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15zzs ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 10 i ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹¹⁶, organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

¹¹⁴ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

¹¹⁵ Dz. U. Nr 78 poz. 483; dalej: Konstytucja.

¹¹⁶ Dz. U. poz. 374, 567 i 568.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 16 kwietnia 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura NIK w Szczecinie
Dyrektor

.....
podpis

Kontrolerzy
Anna Dejk-Chojnacka
Specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Bogusław Wójcik
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis